

LEGIȘLAȚIA PRIVIND AVORTUL ÎN ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE

NOTĂ INTRODUCȚIVĂ

Din punct de vedere al legislației privind avortul, țările UE se împart în 3 grupe.

Țările care restricționează drastic avortul sunt **Malta, Irlanda și Polonia**, la care se adaugă Irlanda de Nord, aflată în componența Marii Britanii.

- Malta oprește cu desăvârșire avortul, pe orice motiv.
- În Irlanda se poate face avort doar dacă viața mamei este în pericol iminent și care nu poate fi îndepărtat altfel. Constituția Irlandei prevede că fătul este persoană umană cu drepturi depline.
- În Polonia și Irlanda de Nord, teoretic se poate apela la avort dacă sarcina a apărut în urmă unui viol, incest, dacă fătul are malformații grave sau dacă viața și sănătatea mamei sunt puse în pericol; practic însă, atât reglementările specifice cât și sprijinul dat de stat în asistarea femeilor care intenționează să apeleze la întreruperile de sarcină reduc până aproape de nesemnificativ numărul avorturilor. De ex. în cazul Poloniei, rata avorturilor este foarte redusă (1/1.000 de nașteri).

Grupul al doilea include statele în care se pot face avorturi **în anumite condiții**, mai relaxate (motivate financiar și medical): **Cipru, Finlanda, Luxemburg și Marea Britanie**.

Avortul motivat de situația socială și materială dificilă este permis practic doar în Marea Britanie (care ar trebui mai degrabă inclusă în grupul al treilea) și Finlanda.

În restul statelor UE, avortul este disponibil „la cerere”. Aceasta este situația în țările foste comuniste cu excepția Poloniei (țările Baltice, Bulgaria, Cehia, Slovacia, Slovenia, Ungaria) care aveau o astfel de legislație încă din vremea „cortinei de fier” (lucru explicabil, întrucât prima țară din lume care a legalizat avortul a fost URSS, în 1922) și țările occidentale, chiar și cele catolice ca Italia și Spania.

În țările unde avortul este disponibil „la cerere”, **limita de vârstă a sarcinii** este, în general, săptămâna 12, cu excepția Sloveniei, Portugaliei (săpt. 10) a României (săpt. 14) și a Suediei (săpt. 18).

Alte aspecte interesante:

- „Obiecția de conștiință” din cauze religioase intervine în cazul multor medici solicitați să întrerupă sarcini, mai ales în țări majoritar catolice precum Spania, Italia, Portugalia dar și în Franța, însă medicul trebuie să îi comunice acest lucru femeii fără întârziere.
- În Austria factorul material este unul important, avortul costând destul de mult și fiind accesibil practic doar în marile orașe. În alte state intervenția este gratuită, costurile fiind acoperite de la bugetul de stat (Olanda, Danemarca, Estonia).
- Acordul părinților în cazul în care femeia însărcinată este minoră este cerut în Italia, Grecia, Portugalia, Slovenia, Slovacia.
- În multe țări - Germania, Ungaria, Belgia, Italia, Olanda etc. - exista proceduri de consiliere pre-avort și/sau există o perioadă „de gândire” de câteva zile înainte de intervenție.
- În Cehia și Slovacia nu se pot face 2 întreruperi de sarcină la mai puțin de 6 luni distanță, decât dacă femeia are peste 35 de ani sau a născut de 2 ori.
- În țările Europei de Est numărul avorturilor oficial înregistrate a scăzut cu aproximativ 2/3 față de începutul anilor 1990, în principal datorită utilizării pilulei „anticoncepționale” și a altor tipuri de contraceptive care sunt în realitate, abortive hormonale (ucid fătul până în 14 zile).

REGLEMENTĂRI LEGALE PRIVIND AVORTUL ÎN ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE – rezumat

AUSTRIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: primele 3 luni – în practică, adesea înainte de săptămâna 12.

Condiții: consultație medicală obligatorie. Avortul este permis după săptămâna 12 dacă există un serios pericol ce poate afecta sănătatea fizică și mentală a femeii; dacă există riscul să se nască un copil cu grave defecte fizice și mentale, sau dacă mama are sub 14 ani.

În practică, existența disponibilității financiare a femeii este un factor important. E dificil pentru o femeie să meargă pentru avort în afara Vienei și a altor orașe mari; puțini doctori realizează întreruperi de sarcină în practica privată în mediul rural.

BELGIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: săptămâna 12.

Conditii: femeia trebuie să afirme că este într-o “stare de stress”. Avortul este permis în orice stadiu de dezvoltare a sarcinii, dacă 2 medici sunt de acord că există un risc sever asupra sănătății mamei sau copilul are o boala “extrem de gravă și incurabilă”.

Femeia trebuie să primească consiliere timp de cel puțin 6 zile înaintea procedurii, consiliere ce trebuie să fie realizată de un medic într-o instituție specializată, cu resurse de informații specifice.

BULGARIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: săptămâna 12.

Conditii: între săptămânile 12 și 20, avortul este permis numai dacă femeia suferă de o boală dovedită și cunoscută, ce poate pune în pericol viața ei sau a copilului.

După săptămâna 20, avortul este permis numai dacă viața mamei este în pericol sau fătul are malformații grave.

CIPRU

Disponibilitate: în anumite condiții.

Limita sarcinii: săptămâna 28.

Conditii: avortul este permis pentru a salva viața femeii sau pentru a-i păstra sănătatea fizică și mentală; în caz de viol sau incest; dacă copilul, după toate probabilitățile, se va naște cu handicap serios.

ONU afirmă că, deși nu este specificat în lege, avortul este realizat în practică până în săptămâna 28 de sarcină.

Certificarea a 2 doctori înainte de întreruperea sarcinii este obligatorie, pentru toate motivele exceptând violul – când este nevoie de certificarea poliției. Avortul se face gratuit în cazul femeilor asistate social.

Oricine este implicat în realizarea de avorturi ilegale este pasibil de 7 ani de închisoare. O femeie care își provoacă avort este pasibilă de aceeași pedeapsă. În practică, întreruperile de sarcină sunt adesea realizate din motive sociale și economice.

CEHIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: săptămâna 12.

Conditii: necesită autorizația unui ginecolog. După săptămâna 12, sarcina poate fi întreruptă numai dacă sănătatea sau viața mamei sunt în pericol sau în caz de deteriorare a sănătății fătului. Procedura trebuie să fie autorizată de o comisie medicală și trebuie realizată într-un spital. Avortul așa-zis „terapeutic” este permis până în săptămâna 26.

Femeilor care au avut un avort nu le este permis altul în mai puțin de 6 luni, în afara cazului când au avut 2 nasteri sau sunt peste 35 ani, sau sarcina a rezultat în urma unui viol.

DANEMARCA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: săptămâna 12.

Conditii: după săptămâna 12, dacă sarcina nu prezintă un risc pentru viața femeii sau pentru sănătatea ei fizică sau mentală, avortul trebuie să fie aprobat de un comitet format din 4 persoane.

Procedura poate fi realizată de un doctor într-un spital de stat sau într-o clinică anexată la un spital.

Gratuit; costurile sunt suportate din bugetul public.

Avortul pentru persoanele nerezidente nu este permis, în afara de cazul când cei în cauză "au o relație specială cu Danemarca".

ESTONIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: săptămâna 12.

Conditii: După săptămâna 12, femeia trebuie supusă unei consultații medicale și trebuie să declare în scris motivul pentru care cere avortul.

Întreruperea de sarcină este permisă până în săptămâna 22 din motive de sănătate și din alte motive precise, incluzând sarcina la apariția la adolescente sub 16 ani sau la vârsta înaintată (peste 45 ani).

O femeie care cere avort din alte motive decât cele medicale trebuie să plătească o sumă mai mare.

FINLANDA

Disponibilitate: în anumite condiții.

Limita sarcinii: săptămâna 24.

Conditii: Avorturile sunt permise până în săptămâna 12 pentru a salva viața femeii, pentru a nu-i afecta sănătatea mentală, pentru motive economice sau sociale sau în cazuri de viol sau incest.

Între 12 și 20 de săptămâni, dacă există risc asupra sănătății fizice a femeii sau dacă ea are mai puțin de 17 ani.

Procedura poate fi realizată până în săptămâna 24 de gestație, dacă viața femeii este în pericol sau există risc de malformație a fătului.

Un avort trebuie autorizat de unul sau doi doctori până în săptămâna 12, sau de Colegiul Medicilor pentru sarcini până în săptămâna a 20-a.

Avortul este gratuit, acoperit din asigurarea de sănătate, dar femeia trebuie să plătească taxele pentru spitalizare.

FRANTA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: Femeia trebuie sa sustina ca este intr-o "stare de stress" din cauza sarcinii. Dupa 12 saptamani, avorturile sunt permise numai daca sarcina pune in mod serios in pericol sanatatea femeii, sau daca exista risc ca copilul sa sufere de boli grave, cunoscute ca incurabile. In cazul acesta, doi doctori trebuie sa confirme riscul asupra sanatatii femeii sau fatului.

O fata insarcinata, cu varsta sub 16 ani, poate cere un avort fara a-si consulta parintii, dar trebuie sa fie insotita de un adult.

"Obiectiile de constiinta" permit specialistilor sa decline cererea de avort, dar ei trebuie sa informeze pacienta fara intarziere.

GERMANIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: Femeia trebuie sa primeasca consiliere adecvata timp de 3 zile inainte de avort. Consilierea este asigurata de stat si are scopul de a o informa pe femeie despre copilul inca nenascut si dreptul acestuia la viata.

Avortul nu este acoperit de asigurarile publice de sanatate, exceptie facand femeile cu venituri mici. Legea prevede penalitati pentru cetatenii care forteaza o femeie insarcinata sa realizeze un avort sau care conving o femeie insarcinata sa intrerupa sarcina pentru o rasplata materiala.

GRECIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: avorturile sunt permise pana in saptamana 19, in caz de viol sau incest si pana in saptamana 24 in cazul anomaliiilor genetice ale fatului.

Avorturile trebuie realizate de catre un doctor ce profesieaza intr-o clinica privata sau intr-un spital.

Femeia insarcinata trebuie sa obtina o incuviintare scrisa de la parinti sau de la tutore, daca este minora.

IRLANDA

Disponibilitate: in conditii foarte stricte.

Limita sarcinii: fara limita.

Conditii: permisa daca si numai daca viata femeii este in pericol (incluzand riscul de sinucidere) iminent si care nu poate fi inlaturat altfel.

Femeile pot beneficia de consiliere si sfaturi. Unele parasesc tara pentru a face avort in alta parte; mai mult de 6000 de femei aleg anual sa faca avort in Marea Britanie.

Irlanda este singura tara europeana care prevede prin Constitutie egalitatea in drepturi a copilului nenascut cu oricare alta persoana.

ITALIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: in afara cazurilor de urgenta medicala, se impune o perioada de gandire de o saptamana. Un medic trebuie sa emita o adeverinta care confirma sarcina si cererea pentru avort, iar femeia trebuie sa ceara in scris intreruperea sarcinii.

Daca femeia insarcinata este minora, se cere autorizatia parintilor. Dupa saptamana 12 de sarcina, avortul este permis numai daca fatul are o deficiente genetica, sau pentru a apara sanatatea mentala si fizica a mamei. Avortul trebuie realizat intr-un spital public sau in conditii private autorizate – daca acolo exista personal dispus sa realizeze procedura.

LETONIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: dupa primele 3 luni de gestatie este obligatorie o autorizatie speciala ce poate include motive non-medicale cum ar fi moartea sotului in timpul sarcinii, intemnitarea femeii insarcinate sau a sotului ei, divortul in timpul sarcinii, sarcina provenita dintr-un viol sau existenta in familie a unor copii cu malformatii.

Legile au fost liberalizate inca in timpul perioadei sovietice. Procedura trebuie realizata intr-un spital sau in alta unitate medicala autorizata in acest sens.

LITUANIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: Dupa saptamana a 12-a de sarcina trebuie sa se obtina o autorizatie speciala.

Legea privind intreruperea voluntara de sarcina s-a schimbat putin de la dobandirea independentei de URSS si este similara cu cea din Letonia.

LUXEMBURG

Disponibilitate: in anumite conditii.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: Permisa in timpul primelor 12 saptamani pentru a salva viata femeii, pentru a-i apara starea de sanatate fizica sau mentala; pentru motive economice sau sociale in caz de viol sau incest sau malformatie genitila a fatului. Este obligatorie o perioada de reflectie de o saptamana; femeii insarcinate trebuie sa i se dea o brosură in care sa explice optiunile la avort.

Dupa saptamana 12, legea permite avortul numai daca exista o amenintare foarte serioasa la sanatatea femeii sau a copilului nenascut. Doi doctori trebuie sa confirme in scris existenta amenintarii. Cand viata femeii este in pericol iminent, avortul poate sa nu fie efectuat de un medic.

MALTA

Disponibilitate: nu este disponibil.

Conditii: avortul este interzis in orice imprejurare. Oricine realizeaza un avort – sau o femeie ce isi provoaca un avort sau incuviinteaza sa avorteze – risca inchisoarea intre 18 luni si 3 ani. Medicul sau farmacistul care realizeaza avorturi este pasibil de inchisoare intre 18 luni si 4 ani si i se interzice sa-si mai exercite profesia pe tot parcursul vietii.

MAREA BRITANIE

Disponibilitate: in anumite conditii.

Limita sarcinii: saptamana 24.

Conditii: avortul este permis in Anglia, Tara Galilor si Scotia pentru a salva viata femeii, ori din motive economice, sociale sau de sanatate. Doi medici practicanti autorizati trebuie sa certifice ca au fost indeplinite conditiile medicale pentru cererea femeii.

Avortul va fi realizat, exceptand cazurile de urgenta, intr-un spital apartinand serviciului national de sanatate, intr-o clinica particulara sau in alta unitate medicala acreditata in acest sens. Consimtamantul sotului nu este o conditie pentru realizarea avortului. Si in Anglia, ca si in Spania inainte de modificarea legislatiei in 2010, practic avortul este „disponibil la cerere”, chiar daca limbajul legal impune anumite conditionari.

In Irlanda de Nord avortul este interzis cu exceptia cazului in care sanatatea sau viata femeii sa fie in pericol.

Nota: Diferenta intre situatia din Marea Britanie si cea din Irlanda de Nord a aparut in anul 1967, cand Parlamentul unional a permis autoritatilor aflate pe atunci la Ulster sa nu adopte noile legi britanice. Sute de femei traverseaza in fiecare an marea pentru a face avorturi in Anglia.

OLANDA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 13.

Conditii: este ceruta o perioada de gandire de 5 zile intre consultatia initiala si realizarea avortului. Avortul trebuie realizat intr-un spital sau o clinica licentiata. Avortul este permis dupa saptamana 13 (pana in saptamana 24) daca femeia afirma ca este intr-o stare de stress.

Din noiembrie 1984, femeile din Olanda au fost scutite de plata interventiei, care este suportata de la sistemul asigurarilor nationale de sanatate. Strainii care doresc sa faca avort in Olanda trebuie sa plateasca.

POLONIA

Disponibilitatea: in conditii stricte.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: permis pentru a salva viata femeii, pentru a evita deteriorarea sanatatii fizice si mentale; in caz de viol sau incest; in caz de malformatie a fatului. Avortul

trebuie sa fie realizat de un obstretician sau ginecolog ce a trecut un examen organizat la nivel national.

Dupa saptamana 12, avorturile sunt permise numai daca continuarea sarcinii pune in pericol viata sau sanatatea femeii insarcinate. Avortul trebuie realizat intr-un spital sau o clinica cu consimtamantul femeii insarcinate, sau al parintilor ori al tutorelui, daca femeia este minora.

Nota: Media anuala a avorturilor in Polonia este de 1 la 1.000 de nasteri, iar modelul acestei tari dovedeste ca neintemeiate temerilor pro-abortionistilor in ce priveste starea generala de sanatate in tarile in care avortul este restrictionat. Vezi <http://provitabucuresti.ro/Table/Studii/>

PORTUGALIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 10.

Conditii: avortul este permis pana in saptamana 16 de sarcina in caz de viol sau alta infractiune cu caracter sexual si pana in saptamana 24 daca exista riscul nasterii unui copil cu o boala incurabila sau cu malformatii grave; acestea trebuie certificate de un doctor, altul decat cel care va realiza avortul.

Femeile sub 16 ani trebuie sa aiba consimtamantul sotului, parintilor, sau, in absenta lor, al unei rude. Avortul trebuie sa fie realizat intr-o clinica de stat sau particulara.

Portugalia si-a modificat ultima data legislatia in 2008, anterior avortul la cerere nu era disponibil.

ROMANIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 14.

Conditii: avortul se face intr-o institutie medicala acreditata sau intr-un cabinet medical. Avortul poate fi realizat si mai tarziu daca este absolut necesar din motive terapeutice, conform prevederilor legale.

Medicul care face avorturi ilegal risca suspendarea.

Notă: România continuă să aibă o situație dificilă, fiind țara cu cea mai mare rată a avortului din UE și în care protecția legală pentru copilul nenăscut lipsește aproape complet. Pentru **situația statistică a avortului în România**, vizitați www.provitabucuresti.ro.

SLOVACIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: femeia trebuie sa faca o cerere scrisa. Avortul este permis daca au trecut cel puțin 6 luni de la un avort anterior, exceptand cazul in care femeia are 2 copii sau are o varsta de peste 35 ani, sau in caz de viol.

Avortul dupa saptamana 12 este permis numai pentru motive medicale si genetice sau in caz de viol ori alta infractiune sexuala.

Femeia trebuie sa primeasca consiliere pre-avort. Consimtamantul parintilor este cerut doar in cazul in care femeia are sub 16 ani; pentru minore cu varsta cuprinsa intre 16 si 18 ani doctorul trebuie sa-i informeze pe parinti ca femeia urmeaza sa faca un avort.

SLOVENIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 10.

Conditii: dupa saptamana a 10-a de sarcina, este nevoie de o autorizatie speciala a unei comisii compuse dintr-un ginecolog/obstretician, un doctor generalist sau internist si un sociolog sau un psiholog.

Daca femeia este minora, este ceruta aprobarea parintilor sau a tutorelui ei, in afara de cazul cand ea a fost recunoscuta ca fiind pe deplin capabila sa-si castige existenta.

SPANIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: saptamana 12.

Conditii: Dincolo de saptamana 14, avortul este permis pana in saptamana 22 pentru a se evita un risc serios asupra sanatatii fizice sau mentale a femeii sau fatul are malformatii grave, lucru care trebuie certificat de 2 medici. Peste 22 de saptamani de gestatie, avortul este permis numai daca pune in pericol iminent viata mamei.

Toate avorturile trebuie sa fie raportate la autoritatea nationala pentru sanatate.

Nota: în 5 iulie 2010 a intrat în vigoare noua lege a avortului, propusă de guvernul socialist. Legea este contestată la Tribunalul Constituțional. Până la adoptarea noii legi, avortul era permis în primele 12 săptămâni de sarcina doar pentru motive medicale, inasa practica demonstreaza ca legea era suficient de laxa pentru a permite efectuarea a cca. 110.000 de intreruperi de sarcina anual.

SUEDIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: 18 saptamani.

Conditii: daca avortul este cerut intre saptamanile 12 si 18 de sarcina, femeia trebuie sa primeasca consiliere asupra procedurii, din partea asistentei sociale. Dupa saptamana 18, este obligatorie obtinerea permisiunii pentru avort de la Colegiul National pentru Sanatate si Asistenta Sociala.

Avortul trebuie sa fie realizat de un medic practicant licentiat, intr-un spital general sau alta unitate medicala acreditata, exceptand cazurile de urgenta. Costurile intreruperilor de sarcina sunt subventionate de guvern.

UNGARIA

Disponibilitate: la cerere.

Limita sarcinii: săptămâna 12.

OP 1 - CP 410, București, România
tel. 0728.673.673
fax 031 815.27.80
mail: provitabucuresti@yahoo.com
www.provitabucuresti.ro

Condiții: femeia trebuie să beneficieze de consiliere pre-avort. O consultație este obligatorie pentru a o informa pe femeia însărcinată despre contracepție, cât și pentru a-i furniza asistență dacă femeia acceptă să ducă sarcina la bun sfârșit. Înainte de 1953 avorturile erau ilegale, excepție făcând motivele de sănătate. Dacă sarcina pune în pericol viața femeii sau fătul prezintă malformații ce ar face viața postnatală imposibilă, avortul poate fi realizat oricând în timpul sarcinii.

***Realizat de Asociația Pro Vita București, după surse ONU și OMS.
Document actualizat în iulie 2010
Pentru alte date și statistici vizitați www.provitabucuresti.ro***